

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 26 ՌԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2022

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւնս Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 15

Ի՞նչ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԷ՛Ց ԵՒՐԸ

Տէր, ո՛վ արժանի պիտի ըլլայ քանարիդ մէջ ըլլալու,
ո՛վ արժանի պիտի ըլլայ սուրբ լեռանդ վրայ բնակելու:
Ան՝ որ անբիծ կեանք մը կ'ապրի,
արդարութիւն կը գործէ,
եւ միայն ճշմարտութիւնը կը խորհի ու կը խօսի.
որ չի գրպարտեր բնաւ, իր ընկերոջ չարիք չըներ,
եւ դրացին չի նախապեր:
Ան՝ որ կ'արհամարհէ Աստուծմէ մերժուածները,
մինչ կը պատուէ աստուածավախ մարդիկը:
Որ յանձն կ'առնէ իր երդումը յարգելով
վնաս կրել, քան թէ իր խօսքը դրժել:
Ան՝ որ իր դրամը փոկոտով չի փար,
եւ կաշառքի փոխարէն անմեղին դէմ վկայութիւն չի փար:
Այսպէս ապրողը երբեք պիտի չսասանի:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՊՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Վմենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցեղոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւն ես նեղեղոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

*Պահապան ամենայնի Զրիսարոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի քուտ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի քան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ԻՆՉ ԿՐ ՊԱՀԱՆՁԷ ՏԵՐԸ

Հերաբրբրական հարցումով է, որ Դաւիթ կը սկսի իր այս աղօթքը: Հարցում մը, որ կ'ուղղէ Աստուծոյ: Մեր առօրեայ կեանքին մէջ, երեւոյթներ կան, ուր որոշ պայմաններ կը թելադրեն փութալ երեւոյթին արժանի ըլլալու: Ահա նոյն փրամաբանութեամբ Դաւիթ ինք էս այդ հարցումը կ'ընէ Աստուծոյ, թէ, «Ո՛վ արժանի պիտի ըլլայ Քու փաճարիդ մէջ ըլլալու, կամ Քու սուրբ լեռանդ վրայ ապրելու»: Այս արքայապարտութիւնը նաեւ, ոչ թէ միայն գալու կամ ըլլալու, այլ՝ առաւել էս Աստուծոյ ներկայութեան եւ օրհնութեան վայելքը ունենալու: Այնպէս ինչպէս, երբ որեւէ մէկուն փութալու եւ այդ փութալու փրօքը հիւրընկալութիւնը վայելելու: Ահա հին աշխարհի սովորութեան համաձայն, այն հիւրը որ փութալու փութալու կը դառնար, ան նաեւ կը վայելէր ամէն ապահովութիւն: Ահա նոյնպէս, երբ Աստուծոյ փութալու է, որ կ'ուզէ երթալ եւ այնպէս վայելել Աստուծոյ հովանաւորութիւնը, պաշտպանութիւնը: Այսօր ալ պարկերացնենք մենք, երբ եկեղեցի կ'երթանք, այնպէս Աստուծոյ հետ հանդիպելու, Անոր վայելքը ունենալու, յետոյ այնպէս մեկնելու: Բայց նաեւ որքանով Անոր ներկայութեան մնայուն վիճակը ունենալու: Անոր փութալու մէջ հարազատութիւնը ունենալու: Այս նախաճաշակը Աստուծոյ ուզեց փութալ Իր ժողովուրդին, եւ այսօր ալ մեզի կ'ուզէ փութալ, որպէսզի աւարտին վարժութիւնը ունեցած երթալու եւ յաւիտենապէս Անոր ներկայութեան վայելքը ունենալու: Անոր համար ալ Պօղոս Առաքեալ պիտի ըսէ. «Միակ փափաք մը ունիմ, Քրիստոսի հետ ըլլալու»: Ահա այդ փափաքով է՝ որ կը յաճախենք ամէն Կիրակի Եկեղեցի, որպէսզի այսպէս վարժուինք, մինչեւ Իր երկրորդ գալուստը, որ պիտի գայ եւ մեզ Իր մօտ փութալու, «Հոն ուր որ ես եմ, այնպէս նաեւ պիտի ըլլայ իմ պաշտօնեան»:

Ահա նոյն հարցումը դարձեալ կը հարցնէ, այս անգամ, ոչ թէ պարզապէս այցելութեան համար, այլ այնպէս մնայուց կեցութիւն ունենալու համար: Այս անգամ, սակայն, այդ փութալը, որ լերան վրան շինուած, սուրբ լեռ է, որովհետեւ այնպէս Աստուծոյ ներկայութիւնն է, այնպէս ինչպէս Մովսէսի պարագային, երբ անկէզ մորենին կ'այրէր, Մովսէս մօտեցաւ փութալու թէ ինչ է պարահաճը, Աստուծոյ ըսաւ, որ Մովսէս հանէ կօշիկները, որովհետեւ հոն ուր որ կայնած է սուրբ տեղ է, որովհետեւ Աստուծոյ ներկայութիւնն է որ կը սրբացնէ նաեւ տեղը:

Այս Մաղմուսով Դաւիթ նաեւ կ'ուզէ ցոյց փութալ, թէ այն անձը որ Աստուծոյ մտերմութեան վայելքը ունի, նաեւ այն անձն է, որ Աստուծոյ ներկայութեան կը կանգնի, այն անձն է որ ունի այնպիսի նկարագրային գիծեր, ուր պիտի նշէ Դաւիթ մէկ առ մէկ: Այդ նշումներն, սակայն, կու գան յիշեցնելու մեզ, թէ արդեօք մենք ունինք այդ նկարագրային գիծերը, երբ յաճախ մենք զմեզ կը ներկայացնենք որպէս Աստուծոյ մօտիկ մարդիկ, Անոր ներկայութեան վայելքը ունեցող մարդիկ:

Աստուծոյ վրանը այն վրանն էր, որ Աստուծոյ թելադրեց Մովսէսին որ շինէ: Վրան, ուր պիտի ըլլար այն հանդիպման վայրը Աստուծոյ եւ Իր ժողովուրդին: Եւ որովհետեւ փակաին Դաւիթի ժամանակ փութալը շինուած չէր: Պիտի շինէր Դաւիթ, որ խոստացաւ, բայց անոր որդին՝ Սողոմոն ինք պիտի շինէր: Եւ պիտի շինէր Սիոն լեռան վրայ:

Ուրեմն, ո՛վ է արժանին: Դաւիթ ահա կը նշէ արժանաւորութեան կէտերը: Դաւիթ այսպէս անուններու մասին չի հարցնէր, այլ՝ ի՞նչպիսի մարդիկ են զԱստուծոյ ճանչցողները, որովհետեւ այսպէս նաեւ զԱստուծոյ ճանչնալու մասին է: Երբ զինք կը ճանչնանք, այդ ճանչնալը մեզի պիտի փութալու նաեւ այդ նկարագրային գիծերը:

ա. Ան որ անբիծ կեանք կ'ապրի: Անբիծ կեանք կը նշանակէ, Աստուծոյ հետ կեանք; Աստուծոյ պարտիրաններուն համաձայն ապրուած կեանք: Անոր հնազանդ կեանք:

բ. Արդարութիւն գործող: Այն անձը որ Աստուծոյ պարտիրաններուն համաձայն ապրող մարդ է, ուրեմն անոր գործերն ալ արդարութեամբ են: Որովհետեւ եթէ երբէք Աստուծոյ Ինք արդար է, Իր պարտիրաններն ալ դէպի արդարութիւն առաջնորդոց պարտիրաններ են, ուրեմն այդ պարտիրաններուն համաձայն ապրող մարդը, արդարութեամբ պիտի ապրի: Այնպէս ինչպէս Յովհաննէս Առաքեալ պիտի ըսէ. «Եթէ ըսենք, որ Աստուծոյ հետ հաղորդակից ենք, եւ միւս կողմէ շարունակենք խաւարի մէջ ապրիլ, կը սպենք եւ արդարութիւնը չենք գործեր» Ա Յովհ 1:6: Նոյն մասին Ծննդոց գիրքը կ'ըսէ. «Նոյն Աստուծոյ հետ քալեց, եւ ան արդար էր»: Կարարեալ ըլլալու մասին չէ, այլ՝ արդար: Յաջորդող համարները կու գան ցոյց փութալ, թէ ինչ կը նշանակէ անբիծ կեանք, արդարութիւն գործել:

գ. Ճշմարտությունը խորհիլ եւ խօսիլ: Երբ ճշմարտությունը կը խորհիմ սրտիս մէջ, ճշմարտութիւնն ալ կը խօսիմ: Քրիստոս պիտի ըսէ. Բերանը սրտին աւելցուքն է որ դուրս կու տայ: Չի գրպարտեր բնաւ: Ոչ թէ միայն բառեր են որ դուրս կու գան մեր շրթներէն, այլ՝ ինչ դուրս կու գան մեր սրտէն: Ինչպիսին են մեր խորհուրդները: Եւ ինչպէս կարելի է ճշմարտությունը խորհիլ մեր սրտերուն մէջ, երբ այնպէղ չկայ ներկայությունը ճշմարտին, այսինքն՝ ներկայությունը Յիսուս Քրիստոսի: Որովհետեւ մեր մարդկային դրուածքը, այնպէս ինչպէս որ կայ դժուար թէ ճշմարտությունը խորհի, եթէ երբեք այնպէղ ճշմարտությունը ներկայ չէ: Քրիստոս յարակօրէն կ'ըսէ. «Ես եմ ճշմարտությունը»: Ահա եթէ այդ ճշմարտութեամբ լեցուն է մեր սրտերը, ուրեմն այդ շրթները չեն կրնար գրպարտել, իսկ եթէ կը գրպարտեն, կը նշանակէ, ուրեմն ճշմարտութիւն չկայ մեր մէջ, եւ հետեւաբար սուտ կը խօսինք, կայ ըսելով, որովհետեւ մեր խօսքերն ու գործերը կը վկայեն այդ բոլորի մասին: Շարունակելով.

դ. Ընկերոջ չարիք չընել, դրացին չնախարել:

ե. Արհամարհել Աստուծմէ մերժուածները, այսինքն՝ չարիք գործողները: Բաւարար պիտի չըլլայ, միայն արդարություն գործելու, ճշմարտությունը խորհելու կամ խօսելու, նաեւ արհամարհելու չարիքը եւ չարիք գործողները: Մինչ պատուել աստուածավախ մարդիկը:

զ. Յանձն առնել երդումը յարգել, պահել, նոյնիսկ եթէ ի պահանջել յարկին վնաս պիտի կրէ: Այսօր մենք յաճախ երդում կ'ընենք, կը խոստանանք, բայց պարագաներու բերումով այդ մեր փուած խոստումը, ըրած երդումը կը դրժենք, որովհետեւ վնաս պիտի կրենք: Բայց այսպէղ, Աստուծոյ հաճելի եղող մարդը, զԱստուած ճանչնող մարդը, Աստուծոյ հետ քաղող մարդը պարտաստ է այդ վնասը կրելու:

է. Դրանը փոկոտով չտալ, կաշառքի փոխարէն անմեղին դէմ վկայություն չտալ: Այսպէղ խօսքը կը վերաբերի կեղեքումի, հարստահարութեան, երբ հարուստը առիթը օգտագործելով, կը կեղեքէ աղքատը եւ կը հարստահարէ: Իսկ միւս բաժինը, անմեղին դէմ վկայություն տալու կաշառքի փոխարէն:

Ահա այս հատուածները կարծէք լոյս կը սփռեն մեզմէ իւրաքանչիւրին վրայ, թէ այս ըսուածներէն որ մէկը մեզի կը յարմարի: Ահա լաւագոյն առիթը Քրիստոսի գալու, այս պարագային, այս փօնական օրերուն առիթով, ուր Քրիստոսի ծնունդն է որ դիմաւորեցինք, Անոր ծնունդը մեր հոգիներուն մէջ ունենալու, որպէսզի անով արժանի ըլլանք Տիրոջ փաճարին մէջ ըլլալու, կամ Անոր սուրբ լերը բնակելու: Ահա այն արեւն, այսպէս ապրողը երբեք պիտի չսասանի: Ահա թէ Յովհաննէս Առաքեալ ինչ կ'ըսէ. «Գիտցէք սակայն, աշխարհն ալ կ'անցնի, աշխարհային ցանկութիւններն ալ, բայց Աստուծոյ կամքը կարարողը ինք՝ յաւիտեան կը մնայ» Ա Յովի 2:17, այս կը նշանակէ երբեք պիտի չսասանի: